

Femeile migrante se implică în dezvoltarea Moldovei

40 de femei cu experiența migrației au discutat în cadrul unui seminar prioritățile de dezvoltare ale țării și implicarea lor în acest proces. Participantele vin din diferite regiuni ale țării și ale lumii, o parte dintre ele sunt proaspăt venite din Italia, Spania și SUA, altele sunt revenite în Moldova de mai mult timp.

În cadrul evenimentului, participantele au învățat despre planificarea strategică și cea bugetară, și-au consolidat abilitățile de scriere a proiectelor, de liderism și comunicare. De asemenea, ele au discutat despre domeniile în care vor să se implice și modalități de lucru cu autoritățile locale și centrale pentru a obține rezultate comune.

Unul dintre subiectele discutate, și mai puțin cunoscute a fost bugetarea sensibilă – instrumentul care ia în calcul necesitățile fiecărei persoane atunci când se elaborează politicile publice și se alocă bugetul.

În urma acestui seminar participantele vor forma un grup pentru a promova drepturile femeilor migrante și a lucra împreună cu autoritățile la domeniile în care vor să aducă schimbări. Câteva dintre domeniile identificate sunt: mai multe grădinițe și creșele, program prelungit pentru copii în școli, servicii sociale și centre speciale pentru bătrâni, transferul stagiilor de muncă și a pensiilor între Moldova și țările de reședință a migrantelor, și altele.

Sursa: <http://md.one.un.org>

Foto: UN Women Moldova / Dorin Goian

Foto: Programul ONU "Femeile în politică"/ Ramin Mazur

Tinerii și tinerele romi din Moldova pun pe roate proiecte de împuternicire a fetelor rome

Un studiu al Organizației Națiunilor Unite din 2014 indică faptul că femeile și fetele rome sunt printre grupurile cele mai lipsite de putere.

O școală de vară sprijinită de UN Women învață femeile și bărbații romi despre egalitate de gen, drepturile lor și îi ajută să pună pe roate proiecte ce i-ar ajuta să lupte cu stereotipurile de gen și cele etnice.

Diana Leahu, o tânără de etnie romă, în vârstă de 20 de ani, originară din orașul Orhei, a simțit pe propria piele cum e să fii discriminată încă de pe băncile școlii și cum acest lucru te poate priva de multe oportunități.

Totuși, ea este una dintre puținele femei rome norocoase care a făcut studiile universitare. Și asta pentru că în comunitatea romă, jumătate din fete nu au studii, din 10 fete rome de 16 ani și peste, două au terminat o școală primară, două au terminat un gimnaziu, una a absolvit un liceu, o școală profesională sau o universitate.

„Când m-am prezentat la facultate drept o tânără de etnie romă, imediat am văzut cum se schimbă mimica fețelor a colegilor mei. Un profesor chiar m-a întrebat de ce am venit aici și nu mă mărit, așa cum fac fetele rome”, ne spune Diana.

Republica Moldova a semnat angajamente internaționale și naționale pentru a promova egalitatea de gen și abilitarea femeilor. Cu toate că a ratificat Convenția pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW) și diversele convenții ale Organizației Internaționale a Muncii (OIM), punerea în aplicare rămâne în urmă, iar femeile încă se confruntă cu discriminarea în multe aspecte ale vieții lor de zi cu zi.

Diana, însă, a muncit din greu pentru a-și face studiile care și le-a dorit. Grație perseverenței, ea este acum studentă la Facultatea de Drept de la Universitatea de Stat din Moldova (USM) și a fost și una dintre participantele școlii de vară „Zorjaras – Împuternicirea Fetelor Rome”.

Școala a motivat-o pe Diana și mai mult să facă studii de masterat, dorind să arate că fetele rome au capacități de valoare și „nu trebuie să fim percepute doar drept cerșetoare sau dansatoare”, spune tânăra. „Noi, femeile rome, avem aceleași capacități și abilități ca și băieții și nu suntem diferite față de ei”.

„E timpul să demonstrăm acest lucru prin implicarea noastră. Mai ales că fetele de etnie romă sunt victime duble ale discriminării - atât pe criteriu de etnie, cât și pe criteriu de gen”, a punctat tânăra. Iar unul dintre proiectele pe care dorește să-l implementeze este „organizarea cursurilor de calificare pentru fetele rome”. Diana Leahu este, de asemenea, membră și voluntară la mai multe organizații de apărare și promovare a drepturilor femeilor de etnie romă.

Iar acțiunea ei este fondată. Cel mai recent sondaj regional privind situația romilor, care a avut loc în 2011, arată că 7 din 10 femei rome tinere de 16-24 ani pot să citească și să scrie.

Băieții care au participat la școala de vară au primit și ei un impuls pentru a promova în continuare egalitatea dintre femei și bărbați.

Foto: Programul ONU „Femeile în politică”/ Ramin Mazur

„Mereu am știut că femeia trebuie să fie egală cu bărbatul, să nu fie în niciun caz subordonare. Suntem aici pentru a încuraja fetele rome să meargă înainte, nu doar pentru ele însăși, dar pentru întreaga comunitate romă”, susține Șahin Rădița, un participant al școlii.

Busuioc Parapir speră ca prin cunoștințele dobândite la școala de vară „Zorjaras” să meargă în comunitățile de romi și să-i informeze pe femeile și bărbații romi despre drepturile pe care le au și „să contribuie la soluționarea problemelor pe care le întâmpină ei”, a spus Busuioc.

Sursa: <http://md.one.un.org/>

Victoria Danila, mama care a inventat haine pentru copiii născuți prematur

Nașterea unui copil este o minune care schimbă pentru totdeauna viața părinților. Pentru Victoria Danila apariția pe lume a fiicei a fost un impuls pentru a porni o afacere. Fiindcă nu găsea hăinuțe potrivite pentru bebelușul său născut înainte de termen, a hotărât ea singură să le proiecteze. Invenția sa a fost deja premiată la expoziții internaționale. Mai mult, Victoria Danila a fondat, împreună cu alte mămici, o organizație prin care va ajuta mamele care au copii născuți prematur.

- Descrie-mi, te rog, în ce constă proiectul tău de afacere?

- Afacerea mea constă în producerea în serii mici a îmbrăcăminte pentru copiii născuți prematur și a celor cu masa corpului redusă la naștere (mai mică de 2,5 kg). Produsele confecționate prezintă soluții inovative adaptate cerințelor morfometrice ale copiilor.

- De ce ai hotărât să faci îmbrăcăminte pentru copiii născuți prematur?

- Pentru că am născut și eu o fetiță la 33 de săptămâni și am văzut că e foarte complicat să o îmbrac în hăinuțele pe

care le-am cumpărat în magazinele noastre, deoarece orice deschidere, orice dezbrăcare provoca pierderea temperaturii corpului. Pentru astfel de copii, menținerea unei temperaturi potrivite a corpului este foarte importantă pentru că ei își recuperează forțele foarte greu, ca să lupte pentru viață. Și pentru că sunt modelier vestimentar (și lector UTM) mi-am propus să confecționez chiar eu hăinuțele de care am nevoie. Am elaborat câteva schițe, am făcut câteva hăinuțe și iată de aici a pornit toată afacerea. Bine, eu mi-am îmbrăcat copilul, dar sunt și alți copii care au nevoie de asta.

- Se pare că această afacere are și o încărcătură emoțională puternică.

- Desigur. Nașterea celui de-al doilea copil a și fost impulsul întregului proiect, pentru că m-am confruntat eu cu o problemă. În România, la fel, nu sunt hăinuțe pentru copiii născuți prematur. Cercetând piața internațională, am aflat că doar în unele state europene se confecționează astfel de articole, dar nici acelea nu sunt adaptate pe deplin necesităților de îngrijire a bebelușilor. Eu am proiectat hăinuțe ce permit o înfășurare ușoară, fiind

accesibile pentru diferite instrumente medicale de neonatologie. De fapt, proiectul meu a fost inițial o cercetare, am studiat foarte mult, după care am început să-mi fac produsele. M-am consultat și cu un pediatru-neonatolog ca să adaptez hăinuțele la necesitățile copiilor prematuri. Acum însă vreau ca proiectul să se dezvolte într-o afacere, pentru că îmi propun să confecționez haine pentru bebeluși și să le pun în vânzare. Am înregistrat deja produsele ca modele noi la AGEPI și am participat la expozițiile INFOINVENT 2015 (Chișinău), EUROINVENT (Iași) și Inventica 2016 (Iași) la care am fost premiată cu patru medalii de aur pentru invenție.

- Felicitări. Știu că ai participat și la Concursul național de business planuri pentru tineri. Cum a fost văzut proiectul tău de către experți?

- Am fost întrebată la concurs de ce fac haine când piața este inundată de ele. Când am demonstrat că produsul meu este o noutate și, de fapt, o invenție, întrebări nu au mai fost. În cadrul concursului am aflat tot ce ține de elaborarea unui plan de afaceri, iar experții economici și antreprenoriali mi-au pus pe policioare toate ideile mele. În final, am luat premiul III, în valoare de 50 mii lei, un suport foarte necesar.

- Ai investit deja acești bani?

- Recent, am cumpărat utilajul necesar. Urmează ca eu și o colegă să pornim lucrul în atelierul nostru.

- A fost dificil să treci toate procedurile birocratice pentru a porni o afacere?

- Acum e foarte simplu să-ți înregistrezi întreprinderea, poți să pui pe cont de la o sută de lei și până la cât vrei. Nu e ca înainte, când trebuia să ai un capital social minim de 5400 de lei pentru a fonda un SRL. E mai greu să menții afacerea activă. Deocamdată nu sunt plătitor TVA pentru că încă nu am venit. Abia sunt la început de cale. Însă aș vrea să mulțumesc tuturor celor care m-au susținut până acum în acest proiect.

- Înțeleg că hainele pe care le produci au o destinație specifică, crezi că vor fi solicitate?

- Sunt optimistă, cred că o să reușesc, am câteva comenzi. Eu inițial am creat câteva haine și le-am donat Secției copii prematuri de la Centru Mamei și

Copilului ca să știu dacă corespund recomandărilor medicale, pentru că vreau să fac haine într-adevăr utile, nu doar pentru că mie îmi place. Aveți dreptate, hăinuțele au destinație specifică și e greu să ajungi la potențiali clienți și să te faci auzită, pentru că nu e vorba de un produs pe care îl poți găsi în toate magazinele.

- Asta înseamnă că trebuie să comunici cu alte mame care au copii născuți prematur.

- Eu sunt membră a Asociației „Unu și Unu” din România, a cărei misiune este de a îmbunătăți sănătatea bebelușilor născuți înainte de termen și a celor abandonati. Împreună cu câteva mămici am creat

recent o organizație similară în Republica Moldova, pe care am numit-o Comunitatea părinților copiilor născuți prematur „VITAE”. Noi vom încerca să oferim consultanță și ajutor părinților care au copii născuți prematur, pentru că ei trec, într-adevăr, prin momente grele. În același timp, facem și donații. De exemplu, în aprilie, chiar înainte să fondăm organizația, am donat Centrului Mamei și Copilului câteva cuiburi și îmbrăcăminte pentru copiii născuți prematur. În general, mamicile nu sunt pregătite psihologic când ajung în asemenea situație. Ele au nevoie de o consiliere, ca să aibă putere să fie alături de copil. Din păcate, sunt mame care abandonează copiii născuți prematur. Totuși, chiar dacă bebelușul cântărește doar 700 g sau 1,8 kg, el simte prezența mamei alături. Ea trebuie să-l ajute să lupte pentru viață. Printre membrii organizației sunt femei care într-adevăr au fost marcate de evenimentul acesta și vor să ajute, pentru că în Moldova se nasc prematur peste 2000 de copii. Schimbul de experiență te încurajează, te motivează să devii mai optimistă, mai puternică. Sperăm ca să ajutăm mamele să fie mai stăpâne pe sine când vor ajunge în asemenea situație.

Ion Macovei

Articol elaborat în cadrul proiectului „Sensibilizarea opiniei publice privind echilibrul de gen în spațiul politic și de afaceri”, implementat de IDIS „Viitorul”, cu suportul proiectului „Susținerea Instituțiilor Naționale pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Omului (INPPDO), conform recomandărilor Comitetelor Convențiilor ONU și Revizuirii Periodice Universale (UPR)”. Proiectul este finanțat de Ministerul Afacerilor Externe din Norvegia, cofinanțat și implementat de PNUD Moldova și Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului (OHCHR)”.

IDIS „Viitorul” reprezintă o instituție de cercetare, instruire și inițiativă publică, care activează pe o serie de domenii legate de: analiză economică, guvernare, cercetare politică, planificare strategică și management al cunoștințelor. IDIS activează în calitate de platformă comună care reunește tineri intelectuali, preocupați de succesul tranziției spre economia de piață și societatea deschisă în Republica Moldova.

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul” este succesorul de drept al Fundației Viitorul, și păstrează în linii mari tradițiile, obiectivele și principiile de acțiune ale fundației, printre care se numără: formarea de instituții democratice și dezvoltarea unui spirit de responsabilitate efectivă printre oamenii politici, funcționari publici și cetățenii țării noastre, consolidarea societății civile și spiritului critic, promovarea libertăților și valorilor unei societăți deschise, modernizate și pro-europene.

Pentru mai multe informații asupra acestei publicații ori asupra abonamentului de recepționare a publicațiilor editate de către IDIS, vă rugăm să contactați IDIS „Viitorul”.

ADRESA DE CONTACT:

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”

Chișinău, Iacob Hîncu 10/1, 2004, Republica Moldova

Telefon: (373-22) 21 09 32

Fax: (373-22) 24 57 14

E-mail: office@viitorul.org

Web: www.viitorul.org

Orice utilizare a textului din buletin trebuie să conțină referințe la IDIS „Viitorul”.